

kwartaalblad stichting duinbehoud

duin

1984 nr.1

losse nummers f 3,=

- ★ Vossenjacht: niet nodig
- ★ Watervegetaties
- ★ Stinseplanten
- ★ Herstelplan Kennemerduinen

WATERWINNING NAAST NATUUR IN WASSENAAR

WASSENAAR - De bestemmingen 'waterwinning' en 'natuurgebied' blijven nevenschikt in de Wassenaarse duinen. Wel zijn voor alle werkzaamheden t.b.v. de waterwinning aanlegvergunningen vereist, waarin de belangen van het natuurbehoud een rol moeten spelen. Aldus heeft de Kroon beslist op de beroepen van de Werkgroep Waterwinning en de Werkgroep Berkheide in het kader van het Bestemmingsplan Landelijk Gebied van Wassenaar.

Beide commissies van de Stichting Duinbehoud hadden, evenals de gemeente Wassenaar en het Staatsbosbeheer, beroep aangetekend tegen de door Gedeputeerde Staten van Z.-Holland ingestelde nevenschikking. Ook de gemeente Den Haag kreeg haar zin niet; zij had prioriteit gevraagd voor de waterwinning.

Door de Kroonuitspraak blijft er helaas nog steeds ruimte voor een verdere uitbreiding van de oppervlakte-infiltratie in Meijndel en Berkheide-zuid. Het is te hopen, dat de Kroon bij de behandeling van het bestemmingsplan Landelijk Gebied van Katwijk wel rekening zal houden met het IODZH en het nieuwe regeringsbeleid inzake de duinwaterwinning.

ALBERT SALMAN

P.W.N. WIL MEER WATERWINNING OP TEXEL

TEXEL - De Stichting Duinbehoud heeft bezwaar gemaakt tegen een uitbreiding van de waterwinning in het zuidelijke duingebied van Texel. Het Provinciaal Waterleidingbedrijf van Noord-Holland (P.W.N.) had al in 1970 gevraagd om de winning in het Mokslootgebied in de zomermaanden te mogen uitbreiden tot 140.000 m³/maand (nu 65.000 m³). De totale jaarlijkse onttrekking zou hierdoor niet stijgen.

Door de bestaande waterwinning en door een polderpeilverlaging is het gebied rond de Moksloot al sterk achteruitgegaan. Dit komt vooral door een te forse daling van de grondwaterstand in de zomer. Uitbreiding van de waterwinning in deze periode zou een verdere aantasting teweegbrengen.

Een ambtelijke adviescommissie (de Commissie Grondwaterwet Waterleidingbedrijven) had daarom al negatief geoordeeld over de aanvraag van het P.W.N. De Stichting Duinbehoud heeft zich daarbij aangesloten. Mogelijkheden om in de nog steeds licht stijgende vraag naar water op Texel te kunnen voldoen zijn:

- aanleg van een leiding vanaf de vaste wal (Wieringen) en
- een hyperfiltratie-fabriek in combinatie met een diepinfiltratie onder de Hooge Berg op Texel.

Naast de winning in het duingebied heeft het P.W.N. op het ogenblik een waterfabriek bij Oudeschild (destillatie van zeewater) en een experimentele diepinfiltratie onder de Hooge Berg. Voor de laatste heeft het P.W.N. om uitbreiding gevraagd voor een capaciteit van 300.000 m³/jaar.

ALBERT SALMAN

DUINWATERWINNING IN BELGIË

In het tijdschrift van de Belgische Natuur en Vogelreservaten ("Natuurreservaten" jg.5 nr.1, 1983) staat een overzichtsartikel over de bescherming van de Belgische Kustduinen met als ondertitel "slakken gaan sneller". Hierin worden o.a. de negatieve gevolgen van grondwaterwinning en infiltratie belicht.

De B.N.V.R. (Belgische Natuur- en Vogelreservaten) springt snel in op bedreigingen. Uit diverse berichten in hun tijdschrift hier een samenvatting:

In Duin 1981 nr.2 worden deze gebieden kort beschreven. Daar wordt ook al de dreigende waterwinning gemeld. Het gaat om waterwinning in het bos van Hannecart bij Oostduinkerke, die het Oostduinpark en de Groenendijk zal aantasten. Gezien de uitzonderlijke natuurwaarde van het gebied heeft de Vlaamse Executive op voordracht

van minister J. Lenssens op 6 juli 1983 een pompvergunning voor drinkwaterwinning geweigerd. Er zijn alternatieven voor het toeristische hoogseizoen, nl. aanleg van een verbindingsleiding met andere drinkwatermaatschappijen.

Desondanks is de Intercommunale Waterleidingsmaatschappij van Veurne-Ambacht begonnen met de bouw van een pompstation! Zoals de B.N.V.R. stelt: "Het spel wordt door de I.W.V.A. onbeschaamd én grof gespeeld."

MARIJKE WALLAGE

MINISTER TOLEREERT JACHT

Eerder werd in DUIN gemeld, dat de jacht in het duingebied van Schoorl toch weer is verpacht tegen het uitdrukkelijke verzoek van de gemeenteraad in. Over het verhuren van de jacht op overheids-terreinen hebben de Tweede Kamerleden Mik en Lambers-Hacquebard (D'66) vragen gesteld aan de Minister van Landbouw. Uit het antwoord van minister Braks van 11 mei 1983 citeren wij het volgende:

"Verhuur van het genot van de jacht op overheids-terreinen geschiedt voor zover daartegen vanuit de door terreinbeheerders vastgestelde beleidsdoelstellingen voor het desbetreffende terrein geen overwegende bezwaren bestaan. De terreinbeheerende instanties bepalen of en in hoeverre verhuur van het genot van de jacht past in de beheersdoelstelling van het desbetreffende terrein."

We zien dat voor de minister geldt: jachtverhuur? ja, tenzij... Terwijl partikuliere terreinbeheerende organisaties als Natuurmonumenten en Vogelbescherming tot het inzicht zijn gekomen dat jacht niet past in natuurterreinen. En zo is het mogelijk dat de jacht nog steeds wordt verhuurd in 21.000 ha staatsnatuurgebieden (bv. Texelse, Schouwse en Schoorlse duinen).

Voorts hebben wij er grote bezwaren tegen dat de minister zich nu aan de verantwoordelijkheid onttrekt en die legt bij zijn ambtenaren. De terreinbeheerende instanties (in casu Staatsbosbeheer) hoeven zich naar het publiek toe niet te verantwoorden. Dat heeft de Werkgroep Duin en Kust

bv. meegemaakt toen zij opmerkingen had over het beleid voor de Staatsboswachterij Schoorl en het Middellange Termijnplan voor dit gebied niet mocht hebben.

MARIJKE WALLAGE

ZEILVLIEGEN

Sedert enkele jaren wordt op enige plaatsen langs de kust gevlogen met zeilvliegtuigen. Deze door thermiek voortgestuwde toestellen stijgen o.m. op de IJmuiden-Zeewijk en vliegen over de zeereep naar het zuiden om bij Bloemendaal aan Zee weer terug te keren. Dankzij een vergunning van Rijkswaterstaat mogen de zeilvliegers een start- en landingsplaats onderhouden in de zeereep bij IJmuiden.

De toestellen vliegen over de terreinen van Natuurmonumenten en de Kennemerduinen. Voor de wandelaars zijn deze gebieden deels afgesloten om de rust te waarborgen voor fauna en vegetatie. Zeilvliegers landen soms in de zeereep, waardoor ongewenste betreding ontstaat. En zij kunnen pas weer de lucht in met hulp van passerende wandelaars.

Dit alles verstoort de trek- en broedvogels die in voor- en najaar massaal in dit gebied verblijven. Ook de natuurgerichte wandelaar stoort zich eraan. Zeilvliegen is daarnaast niet in overeenstemming met enerzijds de bestemming "zeereep en natuurgebied" en anderzijds het voornemen van de rijksoverheid om dit gebied tot Nationaal Park aan te wijzen. De Stichting Duinbehoud en de Vogelwerkgroep Haarlem en inmiddels ook 'De Kennemerduinen' hebben bezwaar gemaakt tegen deze sport in het duingebied.

HENK WIJKHUISEN

WATERWINNING BIGGEKERKE STOPGEZET

In de gemeente Biggekerke (tussen Vliissingen en Zoutelande) is de waterwinning in april 1980 om kwalitatieve en economische redenen stopgezet. Vanaf 1892 werd hier aan de binnenduinzand grondwater opgepompt tot gemiddeld zo'n 180.000 m³/jaar in het laatste decennium. Het pompstation blijft in gebruik als noodvoorziening. Mede als gevolg van de waterwinning zijn vele duinvalleien

in dit gebied verdroogd. Vanaf 1980 stijgt de grondwaterstand weer. Hierdoor wordt het aanwezige open duingrasland en aangrenzend loofbos weer vochtig.

Dit is een verheugende ontwikkeling. Bij juist beheer kan zich een vochtige vegetatie ontwikkelen, die in Nederland de laatste eeuw vrijwel uit de duinen verdwenen is.

Helaas heeft Staatsbosbeheer, de uitvoerend beheerder, hierover andere ideeën. Het gebied wordt ijverig ontwaterd d.m.v. aangelegde greppeltjes en een drainage onder een fietspad welke op de rand van duin en polder is gelegen. Hierdoor loopt het water de polder in. Dit gebeurt ten behoeve van het aanwezige bos. Het is echter helemaal niet aangetoond, dat dit een hiervoor noodzakelijke maatregel is.

- winputten Biggekerke
- (buiten)duin
- binnenduinzand (grasland en loofbos)

De ontwatering voorkomt ontwikkeling van een interessante vochtgebonden vegetatie in het grasland, welke met een daarop afgestemd maaibeheer zonder extra moeite (lees: geld) kan worden gerealiseerd. Het zou bijzonder verheugend zijn als het beheer in deze zin wordt veranderd.

CHARLES VAN SCHAİK

WINSEMIUS STOPT UITE IODZH leidt

Verdere uitbreiding van de oppervlakte-infiltratie in de duinen lijkt definitief van de baan. Kleinere uitbreidingen worden nog slechts toegestaan, als er echt geen alternatieven voorhanden zijn. Drinkwater uit Rotterdam zal aangewend moeten worden om in de toekomst optredende tekorten te dekken, m.n. voor het Westland en voor Zoetermeer e.o. (Tien Gemeenten). Daarnaast dienen er diepinfiltratieprojecten gestart te worden op verschillende plaatsen langs de kust.

Dit stelt de Regering in de beslissing over het Tweede Structuurschema Drink- en Industriewatervoorziening, dat door minister Winsemius aan de Tweede Kamer is aangeboden.

Met deze uitspraak schaarde het kabinet zich globaal achter de konklusies van het IODZH (zie Duin 1983-3) en van het MER Waterwinning Zuid-Kennemerland (zie Duin 1981-2). Wat de Kennemerduinen betreft sluit de Regering het in 1978 aangevraagde oppervlakte-infiltratieproject uit (zie ook Duin 1982-4). In plaats

het commentaar van de

De waterleidingbedrijven hebben bij monde van de VEWIN uiterst negatief gereageerd op het eindrapport IODZH. Een belangrijk kritiekpunt is, dat de Rijksoverheid zich door het IODZH mengt in zaken die tot de competentie van de bedrijfstak behoren. De VEWIN weigert dan ook op tal van punten de konklusies van het IODZH te aanvaarden en verwijst daarbij regelmatig naar haar 2e Tienjarigenplan, dat in maart 1984 in concept gereed zou zijn. M.n. verwerpt de VEWIN die konklusies van het IODZH die betrekking hebben op een verandering van de infrastructuur, zoals de vervanging van oppervlakte-infiltratie door diepinfiltratie of de herrangschikking van behoeftegebieden (bijv. de aansluiting van de Tien Gemeenten op Kralingen).

Een tweede kritiekpunt van de VEWIN betreft de kwaliteit van het IODZH. Na enige lofbetuigingen over de grote inventiviteit en de integrale benadering van het onderzoek schrijft de VEWIN, dat het IODZH slechts een poging is tot een dergelijk